

Συλλογή
χελιδόνια

Ρηνιώ Μίσσιου
Καλύτερα
έτσι

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ
www.patakis.gr

ΣΥΛΛΟΓΗ ΧΕΛΙΔΟΝΙΑ

Καλύτερα έτσι

Η Ρηνιώ Παπατσαρούχα-Μίσσιου γεννήθηκε στο Σουφλί του Έβρου όταν ο Β΄ Παγκόσμιος πόλεμος πλησίαζε στην Ελλάδα, συνεπώς το ιστορικό-κοινωνικό πλαίσιο είναι ο πόλεμος, η Κατοχή, ο Εμφύλιος και η ήττα της αριστεράς. Είναι τα παιδικά και εφηβικά της χρόνια. Η οικογένειά της, που δεν ανήκει στους θεατές αλλά στα πρόσωπα του δράματος –μεγάλη ιστορία–, ακολουθεί κάποτε το ρεύμα της εσωτερικής μετανάστευσης. Πρώτος σταθμός η Θεσσαλονίκη, για να βρουν δουλειά και να σπουδάσει η μικρά.

Η Ρηνιώ Μίσσιου μπήκε στη Φιλοσοφική του Αριστοτελείου και στους φοιτητικούς αγώνες του '60. Φοιτήτρια ακόμη γνώρισε και παντρεύτηκε τον Χρόνη Μίσσιο. Δεύτερος σταθμός η Αθήνα, όπου βίωσε τη δικτατορία. Εξορίστηκε για τριάντα χρόνια, ως τον Αύγουστο του 1970.

- Ξεκινά με ιδιαίτερα μαθήματα σε μαθητές.
- Διδάσκει στη Σχολή Νηπιοβρεφοκόμων στο Μενίδι και αργότερα σε σχολές δημοσιογραφίας, όταν αυτές ήταν ιδιωτικές.
- Το 1974 με τη Μεταπολίτευση κλήθηκε στην ΕΡΤ για το νεοσύστατο τμήμα των ανασυντακτών.

Από την τηλεόραση πέρασε στο ραδιόφωνο. Όταν πια βεβαιώθηκε πως η γλώσσα του καθενός είναι ο τρόπος με τον οποίο βλέπει τα πράγματα παραιτήθηκε από τη διόρθωση των ειδήσεων. Από το 1980 εργάστηκε στη διεύθυνση του Α΄ Προγράμματος, στον τομέα των παιδικών εκπομπών, και από το 1984 ως προϊσταμένη του Τμήματος Λόγου του Α΄ Προγράμματος.

Το 1993 εξέδωσε επιλογή δοκιμίων του πρόδρομου δημοτικιστή Νικόλαου Κονεμένου –πολύ πριν από την εμφάνιση του Ψυχάρη– με τίτλο «Το ζήτημα της Γλώσσας. Λόγος έργου σκιά» με εισαγωγή και σχόλια της Ρηνιώς Μίσσιου, από τις εκδόσεις Φιλόμυθος.

Κείμενά της έχουν επίσης δημοσιευθεί κατά καιρούς σε εφημερίδες και περιοδικά.

ΡΗΝΙΩ ΜΙΣΣΙΟΥ

Καλύτερα έτσι

Εικονογράφηση
ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΠΑΤΣΑΡΟΥΧΑΣ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΧΕΛΙΔΟΝΙΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

Θέση υπογραφής δικαιούχου δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας
εφόσον αυτή προβλέπεται από τη σύμβαση

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδειάς του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Σύγχρονη λογοτεχνία για παιδιά και για νέους
Συλλογή Χελιδόνια – 207

Ρηνώ Μίσσιου, *Καλύτερα έτσι*

Εικονογράφηση: Βασίλης Παπατσαρούχας

Σχεδιασμός εξωφύλλου σειράς: polka dot design

Διορθώσεις: Μαρία Τσιτωνάκη

DTP: «ΦΑΣΜΑ» Αφοί Καπένη Κ. & Α. Ο.Ε.

Φιλμ-μοντάζ: Μαρία Ποινιού-Ρένεση

Copyright® για την εικονογράφηση Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ

(Εκδόσεις Πατάκη), 2017

Copyright® Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ (Εκδόσεις Πατάκη)

και Ρηνώ Μίσσιου, 2016

Πρώτη έκδοση από τις Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, Ιανουάριος 2018

ΚΕΤ Β155 ΚΕΠ 942/17 ISBN 978-960-16-7541-1

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ**

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ.

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600, ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΥΡΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 57009 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, Τ.Θ. 1213,

ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, 2310.75.51.75, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

Στα εγγόνια μου όλα,
κυρίως στα μικρότερα,
τον Αχιλλέα, τον Σταύρο
τον Ιάσονα και τον Χρόνη, καθώς
και στη βαφτισιμά μου, τη Βασιλική

*Να σου πω μια ιστορία,
για να κοιμηθείς,
ή ένα παραμύθι,
για να ξυπνήσεις.*

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Τι πολύ χιόνι.....	13
Η ιστορία από τη μεριά του Γραίγου, 1.....	39
Η ιστορία από τη μεριά του Σολ, 1.....	43
Η γιαγιά ανήσυχη.....	48
Η ιστορία από τη μεριά του Γραίγου, 2.....	54
Η ιστορία από τη μεριά του Σολ, 2.....	57
Ο άγνωστος μουσαφίρης.....	62
Η ιστορία από τη μεριά του Γραίγου, 3.....	65
... Κουβεντούλα με τον «εχθρό»	70
Φωτιά χωρίς καπνό	90
Ο Γραίγος το σκάει.....	104

Τι πολύ χιόνι...

Η ΤΑΝ ΜΙΑ ΦΟΡΑ κι έναν καιρό –πότε ακριβώς δεν ξέρω, μου το 'πανε και μένα, δεν ήμουν εκεί, μπορεί πέρσι, μπορεί πρόπερσι, μπορεί και πριν από πολλά χρόνια– ήταν, που λέτε, ένα ωραίο μεγάλο δάσος κι ένας βαρύς και κρύος χειμώνας, που ήρθε και θροιάστηκε με όλα του τα χιόνια πάνω στο ωραίο μεγάλο δάσος και δεν έλεγε να το κουνήσει αποκεί. Όλες οι φωνούλες, όλες οι ζωούλες κι όλα τα χρώματα που ζούσαν κάποτε εκεί είχαν, θαρρείς, μεταναστεύσει σε άλλον τόπο. Τώρα όλα ήταν σιωπηλά, ασάλευτα, κατάλευκα. Όμως πριν, τότε που είχε ήλιο, ζεστασιά και χρώματα, υπήρχαν βέβαια στο ωραίο μεγάλο δάσος λογής λογής πλάσματα: πλάσματα τριχωτά, φτερωτά, πολύχρωμα και άλλα γυμνούλια: άλλα με δύο πόδια, με τέσσερα πόδια, με πολλά πόδια κι άλλα χωρίς καθόλου πόδια: άλλα που σούρνονταν αργά κι άλλα σβέλτα, που με ένα φρεστ χάνονταν μέσα στο ψηλό, πυκνό χορτάρι.

Εκεί λοιπόν, έξω από το ωραίο μεγάλο δάσος, λίγο πριν αρχίσουν να πυκνώνουν τα δέντρα, ήταν καθισμένο ήσυχα και ταπεινά ένα σπιτόπουλο μικρό, ζεστό και νοικοκυρεμένο – το 'βλεπες, το μύριζες: είχε άσπρα ντα-

ΕΝΑ ΣΤΗΛΟΤΟΥΡΝΟ ΜΙΚΡΟ, ΖΕΣΤΟ ΚΑΙ ΝΟΙΚΟΚΥΡΕΜΕΝΟ. ΕΙΧΕ

ΑΣΤΡΑ. ΝΤΑΝΤΕΛΙΝΑ ΚΟΥΡΤΙΝΑΚΙΔΑ. ΕΝΑ ΓΑΛΙΑΣΟΠΟ ΚΑΠΝΟ ΤΟΥ ΕΒΑΙΝΕ ΤΟΥΦΕΣ - ΤΟΥΦΕΣ.

ΠΡΙΝ ΑΡΧΙΣΟΥΝ ΝΑ ΤΥΚΝΟΥΝ ΤΑ ΔΕΝΤΡΑ, ΗΤΑΝ ΚΑΘΙΣΜΕΝΟ, ΗΞΥΧΑ ΚΑΙ ΤΑΠΕΙΝΑ

ΕΚΕΙ ΛΟΙΠΟΝ, ΕΞΕ ΑΠΟ ΤΟ ΟΡΑΙΟ ΜΕΓΑΛΟ ΔΑΞΟΣ, ΛΙΓΟ

ντελένια κουρτινάκια στα μικρά παραθυράκια του, έναν γαλαζωπό καπνό που έβγαινε τούφες τούφες από την καμινάδα και μιαν ευωδιαστή ανάσα που ξέφευγε από τα πορτοπαράθυρα, κι ας ήταν καλά κλεισμένα. Αυτή η ευωδιαστή ανάσα μαρτυρούσε πως στο σπίτι υπήρχε φαγητό, άρα κάποιος που μαγείρευε. Ε άμα κάποιος μαγειρεύει, θέλει να φιλέψει κάποιους που αγαπάει. Σίγουρα πράγματα. Κι αλήθεια, μέσα στο μικρό σπιτόπουλο ζούσε μια γιαγιά πρόσχαρη και χαμογελαστή, τόσο χαμογελαστή, που, ακόμα κι όταν έκλαιγε, οι άλλοι δεν το καταλάβαιναν ή δεν το πίστευαν.

Και ήρθε, που λέτε, ένας βαρύς και βιαστικός χειμώνας εκείνη τη χρονιά, που έφερε τα πρώτα χιόνια λίγο πριν φύγει ο Οκτώβριος κι από τότε χιόνιζε κάθε τόσο. Και κόντευαν Χριστούγεννα. Λέγανε μάλιστα οι παλιότεροι πως μια χρονιά σ' αυτό τον τόπο έριξε το πρώτο χιόνι την πρώτη του Νοέμβρη και το τελευταίο στα τέλη του Μάρτη! Πόσοι μήνες... Κάπου κάπου ξεμύτιζε λιγάκι ο ήλιος. Τότε το χώμα κατάφερε καμιά φορά με τη ζεστή του ανάσα να λιώσει για λίγο τα χιόνια κι έβλεπες πάνω στην υγρή και σκούρα καφετιά κηλίδα της γης να εμφανίζονται κίτρινοι και μοβ κρόκοι και άλλα βιαστικά και τολμηρά λουλουδάκια της άνοιξης. Για λίγο όμως. Γιατί ο βαρύς και κρύος χειμώνας τα ξανασκέπαζε με πυκνό, σιωπηλό και αθόρυβο χιόνι. Όλα κατάλευκα, παγωμένα και ήσυχα. Ασάλευτα.

Η αλήθεια είναι πως ήταν ωραία να περπατάς στο καθαρό, τριζάτο χιόνι με γαλότσες, γάντια και ζεστά ρούχα,

αλλά ακόμα καλύτερα να το βλέπεις από το παράθυρο· και να είναι ζεστά στο σπίτι, να μοσχοβολάει μαμά και νοστιμιές και ο μπαμπάς να μη λείπει και να μην είναι στον δρόμο, όπου γλιστράει, και να μην ανησυχεί η μαμά για κανέναν και τ' αδερφάκια να σουρομαδιούνται¹ – κι όλα καλά, όπως στα παραμύθια. Αλλά, βέβαια, δεν είναι πάντα έτσι. Ή, για να το πω καλύτερα, απ' όσο ξέρω, σπάνια είναι έτσι. Τέλος πάντων.

Στο σπιτόπουλο λοιπόν που λέγαμε, στην άκρη του δάσους, όπου ζούσε η γελαστή γιαγιά κι όπου υπήρχε φωτιά, ζεστασιά κι ευωδιά φαγητού, εκτός από τη γυναίκα ζούσε ένας γάτος, ο Μουρμούρης, κι ένας σκύλος, ο Γραίγος. Του Γραίγου του άρεσε να κυλιέται στο χιόνι, να τρέχει στο δάσος και να κάνει ταρζανιές, όμως η προνοητική γιαγιά τον πήρε κι αυτόν μέσα. «Για σιγουριά» είπε. Γιατί τον Γραίγο τον είχε βρει έναν Αύγουστο η γιαγιά να πίνει νερό ξαπλωμένος δίπλα σε μια πηγούλα που κόντευε να στερέψει. Ήταν πολύ αδυνατισμένος, ταλαιπωρημένος και καταπληγμένος. Ήταν σίγουρο ότι από κάπου το 'χε σκάσει, γιατί φορούσε ακόμη ένα καφέ δερμάτινο περιλαίμιο, καταξεσκισμένο κι αυτό, αλλά από τον χαλκά του κρεμόταν ακόμη μια μεταλλική, στρογγυλή πλακέτα που έγγραφε καθαρά με κεφαλαία γράμματα ΓΡΑΙΓΟΣ. «Αχ» είπε η γιαγιά «ποιος να το κλαίει άραγε τέτοιο όμορφο σκυλί» και του 'βαλε μπρος στη μουσούδα του, με αργές κινήσεις για να μην τον τρομά-

1. σουρομαδιέμαι = τραβώ τα μαλλιά μου.

